

Convention on Cybercrime (Finnish version)

http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/2007/20070060/20070060_2

Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskeva yleissopimus

Johdanto

Euroopan neuvoston jäsenvaltiot ja muut tämän yleissopimuksen allekirjoittajavaltiot, jotka

ottavat huomioon, että Euroopan neuvoston päämääränä on sen jäsenten välisen yhtenäisyyden lisääminen;

ovat tietoisia muiden tämän yleissopimuksen allekirjoittajavaltioiden kanssa harjoitettavan yhteistyön edistämisen merkityksestä;

ovat vakuuttuneita siitä, että valtioille on ensisijaisen tärkeää harjoittaa yhteistä rikospoliittikkaa, jonka päämääränä on suojella yhteiskuntaa tietoverkkorikollisuudelta muun muassa asiaan liittyvän lainsäädännön ja tehokkaamman kansainvälisen yhteistyön avulla;

ovat tietoisia suurista muutoksista, joita tietoverkkojen digitalisointi, konvergenssi ja jatkuva globalisoituminen ovat aiheuttaneet;

ovat tietoisia siitä vaarasta, että tietoverkkoja ja sähköistä tietoa voidaan käyttää myös rikosten tekemiseen, sekä siitä, että tällaisiin rikoksiin liittyvää todistusaineistoa voidaan tallentaa tietoverkkoihin ja siirtää tietoverkkojen avulla;

ovat tietoisia yhteistyön tarpeesta valtioiden ja yksityisten yritysten välillä tietoverkkorikollisuuden torjumiseksi, sekä tarpeesta suojella tietotekniikan käyttöön ja kehittämiseen liittyviä oikeuksia;

uskovat, että tehokas tietoverkkorikollisuuden vastainen toiminta edellyttää laajempaa, nopeaa ja hyvin toimivaa kansainvälistä yhteistyötä rikosoikeuden alalla;

ovat vakuuttuneita siitä, että tämä yleissopimus on tarpeen tietojärjestelmien, tietoverkkojen ja datan luottamuksellisuuden, eheyden ja käytettävyyden loukkausten sekä niiden väärinkäytön ennalta ehkäisemiseksi, koska sen avulla voidaan varmistaa, että kyseisenlainen toiminta säädetään rangaistavaksi tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti ja että viranomaisille annetaan näiden rikosten tehokasta torjuntaa varten riittävät toimivaltuudet, helpottaa näiden rikosten havaitsemista ja tutkintaa ja niihin liittyviä syytetoimia sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla, sekä mahdollistaa nopea ja luotettava kansainvälinen yhteistyö;

pitävät mielessä tarpeen varmistaa, että lainvalvonnan tarpeet ja ihmisoikeuksien suoja, joka taataan vuonna 1950 ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä Euroopan neuvoston yleissopimuksessa, vuonna 1966 tehdyssä Yhdistyneiden Kansakuntien kansalaisyhteiskunnan poliittisia oikeuksia koskevassa kansainvälisessä yleissopimuksessa ja muissa sovellettavissa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa, ovat sopivassa tasapainossa. Nämä sopimukset vahvistavat jokaisen mielipiteen vapauden, sananvapauden, johon sisältyy oikeus etsiä, vastaanottaa ja levittää kaikenlaisia tietoja ja ajatuksia alueellisista rajoista riippumatta, sekä yksityiselämän kunnioitukseen liittyvät oikeudet;

pitävät mielessä myös oikeuden henkilötietojen suojaan muun muassa vuonna 1981 yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen mukaisesti;

ottavat huomioon vuonna 1989 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen lapsen oikeuksista sekä vuonna 1999 tehdyn kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen pahimpien lapsityön muotojen kieltämisestä;

ottavat huomioon olemassa olevat Euroopan neuvoston yleissopimukset yhteistyöstä rikosoikeuden alalla, sekä vastaavat Euroopan neuvoston jäsenvaltioiden ja muiden valtioiden väliset sopimukset, ja korostavat, että tämän yleissopimuksen tarkoituksena on täydentää kyseisiä yleissopimuksia tehostamalla tietojärjestelmiin ja datasiirtoon liittyvien rikosten tutkintaa ja niihin liittyviä oikeudenkäyntejä ja mahdollistamalla rikoksiin liittyvän sähköisessä muodossa olevan todistusaineiston keräämisen;

suhtautuvat myönteisesti viimeaikaiseen kehitykseen, joka lisää edelleen tietoverkkorikollisuuden torjuntaan liittyvää kansainvälistä osaamista ja yhteistyötä, mukaan luettuna Yhdistyneiden Kansakuntien, OECD:n, Euroopan Unionin ja G8-ryhmän puitteissa toteutetut toimenpiteet;

palauttavat mieleen ministerineuvoston suosituksen R(85)10, joka koskee keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen soveltamista telekuunteluun liittyviin oikeusapupyyntöihin, suosituksen R(88)2, joka koskee piraattikopioita tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien alalla, suosituksen R(87)15, joka koskee henkilötietojen käsittelyä poliisitoiminnassa, suosituksen R(95)4 henkilötietojen suojasta televiestintäpalveluiden alalla ja erityisesti puhelinpalveluiden alalla, sekä suosituksen R(89)9, joka koskee tietokoneavusteisia rikoksia ja jossa annetaan suuntaviivat kansallista lainsäätäjää varten tiettyjen tietotekniikkarikosten määrittelyn osalta, ja suosituksen R(95)13, joka koskee tietotekniikkaan liittyviä rikosprosessioikeuden ongelmia;

ottavat huomioon Euroopan oikeusministerien 21. konferenssissaan (Prahassa 10 ja 11 päivänä kesäkuuta 1997) hyväksymän päätöslauselman nro 1, jossa suositellaan, että ministerineuvosto tukee Euroopan neuvoston rikosasiain yhteistyökomitean (CDPC) tietoverkkorikollisuutta koskevaa työtä, jonka päämääränä on yhtenäistää kansallisia rikosoikeuden säännöksiä ja mahdollistaa tehokkaiden keinojen käyttö tietoverkkorikosten tutkinnassa, sekä Euroopan oikeusministerien 23. konferenssissaan (Lontoossa 8 ja 9 päivänä kesäkuuta 2000) hyväksymän päätöslauselman nro 3, jossa neuvottelujen osapuolia kannustetaan etsimään sellaisia tarkoituksenmukaisia ratkaisuja, joiden avulla mahdollisimman moni valtio voi tulla yleissopimuksen sopimuspuoleksi, ja jossa tiedostetaan tarve luoda nopea ja tehokas kansainvälinen yhteistyöjärjestelmä siten, että tietoverkkorikollisuuden torjunnan erityisvaatimukset otetaan asianmukaisesti huomioon;

ottavat myös huomioon toimintasuunnitelman, jonka Euroopan neuvoston valtion- ja hallitustenpäämiehet hyväksyivät toisessa huippukokouksessaan (Strasbourgissa 10 ja 11 päivänä lokakuuta 1997), ja jonka tarkoituksena on etsiä yhteisiä, Euroopan neuvoston vaatimuksiin ja arvoihin perustuvia keinoja vastata uuden informaatiotekniikan kehitykseen;

ovat sopineet seuraavasta:

I LUKU

KÄSITTEIDEN KÄYTTÖ

1 artikla

Määritelmät

Tässä yleissopimuksessa:

a) "tietojärjestelmä" tarkoittaa laitetta tai toisiinsa kytkettyjä tai liitettyjä laitteita, joista yksi tai useampi on ohjelmoitu automaattista tietojenkäsittelyä varten;

b) "data" tarkoittaa sellaisessa muodossa olevien tosiseikkojen, tietojen tai käsitteiden esitystä, että se soveltuu käsiteltäväksi tietojärjestelmässä, mukaan lukien ohjelmat, joiden avulla tietojärjestelmä pystyy suorittamaan jonkin toiminnon;

c) "palveluntarjoaja" tarkoittaa:

i) julkista tai yksityistä yksikköä, joka tarjoaa palveluidensa käyttäjille mahdollisuuden tietojärjestelmän välityksellä tapahtuvaan viestintään, ja

ii) muuta yksikköä, joka käsittelee tai tallentaa dataa edellä mainitun palveluntarjoajan tai palveluiden käyttäjien puolesta;

d) "liikennetiedot" tarkoittaa tietojärjestelmän välityksellä siirrettyyn viestiin liittyvää dataa, jonka viestinsiirtoketjuun kuuluva tietoverkko on tuottanut, ja josta ilmenee viestin alkuperä, määränpää, reitti, kellonaika, päivämäärä, koko, kesto, tai siihen liittyvän palvelun tyyppi.

II LUKU

KANSALLISET TOIMENPITEET 1 jakso

Rikosoikeuden aineelliset säännökset

1 osasto

Datasiirron ja tietojärjestelmien luottamuksellisuuteen, eheyteen ja käytettävyyteen kohdistuvat rikokset

2 artikla

Luvaton tunkeutuminen

Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen tahallisen tietojärjestelmään tai sen osaan tunkeutumisen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi teoksi. Sopimuspuoli voi asettaa rangaistavuuden edellytykseksi sen, että rikos on tehty turvajärjestelyt murtamalla, tarkoituksin päästä käsiksi dataan, tai muuta epärehellistä tarkoitusta varten, tai että se liittyy sellaiseen tietojärjestelmään, joka on kytketty toiseen tietojärjestelmään.

3 artikla

Viestintäsalaisuuden loukkaaminen

Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi tahallisen ja oikeudettoman teknisin keinoin tapahtuvan tiedon hankkimisen tietojärjestelmän sisäisestä tai tietojärjestelmien välisestä luottamuksellisesta datan siirrosta, sekä tällaista dataa sisältävästä tietojärjestelmästä lähtevästä sähkömagneettisesta säteilystä. Sopimuspuoli voi asettaa rangaistavuuden edellytykseksi sen, että rikos on tehty epärehellisin tarkoituksin, tai että se liittyy sellaiseen tietojärjestelmään, joka on kytketty toiseen tietojärjestelmään.

4 artikla

Datan vahingoittaminen

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi tahallisen ja oikeudettoman datan vahingoittamisen, tuhoamisen, turmelemisen, muuttamisen tai poistamisen.
2. Sopimuspuoli voi tehdä varauman, jonka mukaan rangaistavuuden edellytyksenä on, että 1 kappaleessa tarkoitettu teko aiheuttaa huomattavaa vahinkoa.

5 artikla

Tietojärjestelmän häirintä

Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi tahallisen ja oikeudettoman tietojärjestelmän toiminnan vakavan estämisen dataa syöttämällä, siirtämällä, vahingoittamalla, tuhoamalla, turmelemalla, muuttamalla tai poistamalla.

6 artikla

Laitteiden väärinkäyttö

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistaviksi seuraavat tahalliset ja oikeudettomat teot:
    - a) seuraavien tuottaminen, myynti, hankkiminen, tuonti, levittäminen tai muu saataville asettaminen:
      - i) väline, mukaan luettuna tietokoneohjelma, joka on suunniteltu tai muutettu ensisijaisesti tämän yleissopimuksen 2–5 artiklan mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten tekemistä varten;
      - ii) tietojärjestelmän salasana, pääsykoodi tai muu vastaava tieto, joka mahdollistaa pääsyn tietojärjestelmään tai sen osaan,
- tarkoituksin, että sitä käytetään tämän yleissopimuksen 2–5 artiklan mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten tekemiseen.

b) tämän kappaleen a kohdan i tai ii alakohdassa tarkoitetun tuotteen hallussapito, tarkoituksin käyttää sitä 2–5 artiklan mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten tekemiseen. Sopimuspuoli voi asettaa rikosvastuun syntymisen edellytykseksi sen, että tekijän hallussa on useita tällaisia tuotteita.

2. Tämän artiklan määräysten ei katsota perustavan rikosvastuuta muun muassa silloin kun tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetun tuotannon, myynnin, hankkimisen, tuonnin, levittämisen tai muun saataville asettamisen tarkoituksena ei ole tehdä tämän yleissopimuksen 2–5 artiklan mukaisesti rangaistavaksi säädettyä rikosta, vaan tietojärjestelmän luvallinen testaus tai suojele.

3. Kukin sopimuspuoli voi tehdä varauman, jonka mukaan se ei sovelle tämän artiklan 1 kappaletta, edellyttäen kuitenkin, että varauma ei koske tämän artiklan 1 kappaleen a kohdan ii alakohdassa tarkoitettujen tuotteiden myyntiä, levittämistä tai muuta saataville asettamista.

2 osasto

Tietokoneavusteiset rikokset

7 artikla

Tietokoneavusteinen väärennös

Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi sellaisen tahallisen ja oikeudettoman datan syöttämisen, muuttamisen, tuhoamisen tai poistamisen, jonka tuloksena syntyvä väärä data on tarkoitettu käytettäväksi oikeudellisissa tarkoituksissa harhauttavana todisteena, riippumatta siitä onko data sellaisenaan luettavissa tai ymmärrettävissä. Sopimuspuoli voi asettaa rikosvastuun syntymisen edellytykseksi sen, että teko on toteutettu petostarkoituksin tai muuta epärehellistä tarkoitusta varten.

8 artikla

Tietokoneavusteinen petos

Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi tahallisen ja oikeudettoman taloudellisen vahingon aiheuttamisen toiselle, kun teko on tehty:

a) dataa syöttämällä, muuttamalla, tuhoamalla tai poistamalla;

b) tietojärjestelmän toimintaa häiritsemällä,

tarkoituksin saada itselle tai toiselle taloudellista hyötyä petoksella tai muulla epärehellisellä keinolla.

3 osasto

Viestin sisältöön liittyvät rikokset

9 artikla

Lapsipornografiaan liittyvät rikokset

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi tahallisen ja oikeudettoman:

- a) lapsipornografian tuottamisen tietojärjestelmän välityksellä tapahtuvaa levittämistä varten;
- b) lapsipornografian tarjoamisen tai saataville asettamisen tietojärjestelmän välityksellä;
- c) lapsipornografian levittämisen tai siirtämisen tietojärjestelmän välityksellä;
- d) lapsipornografian hankkimisen omaan tai toisen käyttöön tietojärjestelmän välityksellä;
- e) lapsipornografian hallussapidon tietojärjestelmässä tai tietovälineellä.

2. Tämän artiklan 1 kappaletta sovellettaessa "lapsipornografialla" tarkoitetaan myös pornografista kuvatalletta, jossa esitetään:

- a) alaikäistä seksuaalisessa kanssakäymisessä;
- b) alaikäiseltä näyttävää henkilöä seksuaalisessa kanssakäymisessä;
- c) todellisuudenmukaisia kuvia alaikäisestä seksuaalisessa kanssakäymisessä.

3. Tämän artiklan 2 kappaletta sovellettaessa "alaikäisellä" tarkoitetaan jokaista alle 18-vuotiasta henkilöä. Sopimuspuoli voi soveltaa myös alemmaa ikärajaa, joka ei kuitenkaan saa olla alempi kuin 16 vuotta.

4. Kukin sopimuspuoli voi tehdä varauman, jonka mukaan se ei sovelta kokonaan tai osittain 1 kappaletta d ja e kohtaa ja 2 kappaletta b ja c kohtaa.

4 osasto

Tekijänoikeusrikokset ja tekijänoikeuden lähioikeuksia koskevat rikokset

10 artikla

Tekijänoikeusrikokset ja tekijänoikeuden lähioikeuksia koskevat rikokset

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi siinä määriteltävän tahallisen tekijänoikeuden loukkauksen, niiden velvoitteidensa mukaisesti, joihin se on sitoutunut kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta tehtyä Bernin yleissopimusta muuttavassa, 24 päivänä heinäkuuta 1971 tehdyssä Pariisin asiakirjassa, teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyviä näkökohtia koskevassa sopimuksessa ja WIPO:n tekijänoikeussopimuksessa, silloin kun teko on tehty kaupallista tarkoitusta varten

tietojärjestelmän avulla, ei kuitenkaan näiden yleissopimusten takaamien moraalisten oikeuksien osalta.

2. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi siinä määriteltävän tahallisen tekijänoikeuden lähioikeuden loukkauksen, niiden velvoitteidensa mukaisesti, joihin se on sitoutunut esittävien taiteilijoiden, äänitteiden valmistajien sekä radioyrietysten suojaamisesta Roomassa tehdyssä kansainvälisessä yleissopimuksessa (Rooman yleissopimus), teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyviä näkökohtia koskevassa sopimuksessa ja WIPO:n esitys- ja äänitesopimuksessa, silloin kun teko on tehty kaupallista tarkoitusta varten tietojärjestelmän avulla, ei kuitenkaan näiden yleissopimusten takaamien moraalisten oikeuksien osalta.

3. Sopimuspuoli voi tehdä varauman, jonka mukaan se ei sovelle tämän artiklan 1 ja 2 kappaleen mukaista rikosvastuuta rajoitetuissa tapauksissa, edellyttäen kuitenkin, että niillä, joiden oikeuksia on loukattu, on käytettävissään muita tehokkaita oikeussuojakeinoja, eikä varauma merkitse poikkeusta sopimuspuolen kansainvälisistä velvoitteista, jotka perustuvat tämän artiklan 1 ja 2 kappaleessa mainittuihin kansainvälisiin asiakirjoihin.

5 osasto

Osallisuus, yhteisövastuu ja sanktiot

11 artikla

Rikoksen yritys sekä avunanto tai yllytys rikokseen

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen tahallisen avunannon ja yllytyksen tämän yleissopimuksen 2–10 artiklan mukaisiin rikoksiin kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistaviksi teoiksi silloin kun teon tarkoituksena on aikaansaada rikoksen täytyminen.

2. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen tämän yleissopimuksen 3–5, 7 ja 8 artiklan sekä 9 artiklan 1 kappaleen a ja c kohdan mukaisten rikosten tahallisen yrityksen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi teoksi.

3. Kukin valtio voi tehdä varauman, jonka mukaan se ei sovelle kokonaan tai osittain tämän artiklan 2 kappaletta.

12 artikla

Yhteisövastuu

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin varmistaa, että oikeushenkilö voidaan asettaa vastuuseen tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi säädetystä teosta, jonka luonnollinen henkilö on tehnyt oikeushenkilön hyväksi joko itsenäisesti tai oikeushenkilön nimissä, silloin kun asianomainen henkilö on oikeushenkilössä johtavassa asemassa, joka perustuu:

- a) valtuutukseen edustaa kyseistä oikeushenkilöä;
- b) valtuutukseen tehdä päätöksiä kyseisen oikeushenkilön puolesta;
- c) valtuutukseen harjoittaa oikeushenkilön sisäistä valvontaa.

2. Sen lisäksi mitä tämän artiklan 1 kappaleessa määrätään, sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin varmistaakseen, että oikeushenkilö voidaan asettaa vastuuseen myös silloin kun 1 kappaleessa tarkoitettu luonnollinen henkilö on laiminlyönyt valvonnan, ja kyseisen oikeushenkilön valtuuttaman luonnollisen henkilön on sen vuoksi ollut mahdollista tehdä tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi säädetty rikos kyseisen oikeushenkilön hyödyksi.

3. Jollei sopimuspuolen soveltamista oikeusperiaatteista muuta johdu, oikeushenkilön vastuu voi olla rikos-, yksityis- tai hallinto-oikeudellista.

4. Oikeushenkilön vastuu ei vaikuta rikoksen tehneen luonnollisen henkilön rikosvastuuseen.

13 artikla

Sanktiot ja muut seuraamukset

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin varmistaakseen, että 2–11 artiklan mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin tekoihin syyllistyneille voidaan määrätä tehokkaat, tekoon nähden oikeassa suhteessa olevat ja riittävät rangaistukset, mukaan luettuna vapausrangaistus.

2. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että 12 artiklan mukaisesti vastuuseen saatetuille oikeushenkilöille voidaan määrätä tehokas, tekoon nähden oikeassa suhteessa oleva ja riittävä rangaistus tai muu sanktio tai seuraamus, mukaan luettuna taloudelliset seuraamukset.

2 jakso

Prosessioikeus

1 osasto

Yhteiset määräykset

14 artikla

Oikeudenkäyntimenettelyä koskevien määräysten soveltamisala

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen tämän jakson määräysten mukaisten toimivaltuuksien ja menettelytapojen soveltamisesta yksittäiseen rikostutkintaan tai rikosoikeudenkäyntiin.

2. Jollei 21 artiklassa nimenomaisesti toisin määrätä, kukin sopimuspuoli soveltaa tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuja toimivaltuuksia ja menettelytapoja:

a) tämän yleissopimuksen 2–11 artiklan mukaisesti rangaistaviksi teoiksi säädettyihin rikoksiin;

b) muihin tietojärjestelmän avulla tehtyihin rikoksiin; ja

c) rikokseen liittyvän sähköisessä muodossa olevan todistusaineiston keräämiseen.

3. a) Kukin sopimuspuoli voi tehdä varauman, jonka mukaan se soveltaa 20 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä ainoastaan varaumassa yksilöityihin rikoksiin tai rikostyypeihin, edellyttäen kuitenkin, että näiden rikosten tai rikostyyppien valikoima ei ole suppeampi kuin

niiden rikosten valikoima, joihin se soveltaa 21 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä. Kukin sopimuspuoli harkitsee tällaisen varauman rajoittamista siten, että 20 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä voidaan soveltaa mahdollisimman laajalti.

b) Mikäli sopimuspuoli ei tämän yleissopimuksen hyväksymisajankohtana voimassa olevien lainsäädäntönsä asettamien rajoitusten vuoksi pysty soveltamaan 20-21 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä palveluntarjoajan tietojärjestelmän sisäisesti siirrettyihin viesteihin silloin kun

i) tietojärjestelmällä on rajattu käyttäjäryhmä, ja

ii) tietojärjestelmää ei käytetä julkisten tietoverkkojen avulla eikä sitä ole kytketty toiseen julkiseen tai yksityiseen tietojärjestelmään,

kyseinen sopimuspuoli voi tehdä varauman, jonka mukaan se ei sovelta näitä toimenpiteitä kyseisenlaisiin viesteihin. Kukin sopimuspuoli harkitsee tällaisen varauman rajoittamista siten, että 20 ja 21 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä voidaan soveltaa mahdollisimman laajalti.

15 artikla

Soveltamiseen liittyvät rajoitukset ja takeet

1. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että tämän jakson määräysten mukaisten toimivaltuuksien ja menettelytapojen käyttöönottoa, täytäntöönpanoa ja soveltamista koskevat sen kansalliseen lainsäädäntöön perustuvat rajoitukset ja takeet, joihin sisältyy suhteellisuusperiaate, varmistaen riittävän ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojan, mukaan luettuna oikeudet, joihin sopimuspuoli on sitoutunut vuonna 1950 ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä Euroopan neuvoston yleissopimuksessa, vuonna 1966 tehdyssä Yhdistyneiden Kansakuntien kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevassa kansainvälisessä yleissopimuksessa ja muissa sovellettavissa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa.

2. Edellä mainittuihin rajoituksiin ja takeisiin sisältyy, sen mukaan kuin se on tarkoituksenmukaista kyseisen toimivaltuuden tai menettelytavan luonteen huomioon ottaen, muun muassa tuomioistuimen tai muun riippumattoman tahon suorittamaa valvontaa, toimivaltuuden tai menettelytavan soveltamiseen oikeuttavat perusteet sekä sen soveltamisen asiallinen ja ajallinen rajaus.

3. Sopimuspuoli ottaa huomioon tämän jakson mukaisten toimivaltuuksien ja menettelytapojen vaikutuksen kolmansien osapuolten oikeuksiin, velvollisuuksiin ja oikeutettuihin etuihin siinä määrin kuin tämä on yleisen edun mukaista ja erityisesti järkevän lainkäytön mukaista.

2 osasto

Tallennetun datan säilyttämisen nopea varmistaminen

16 artikla

Tallennetun datan säilyttämisen nopea varmistaminen

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet määrätä tai muutoin varmistaa nopeasti sellaisen yksilöidyn datan säilyttäminen, mukaan luettuna liikennetiedot, joka on tallennettu

tietojärjestelmän avulla, erityisesti silloin kun viranomaisilla on syytä uskoa, että datan häviäminen tai muuttaminen on erityisen todennäköistä.

2. Mikäli sopimuspuoli panee tämän artiklan 1 kappaleen täytäntöön mahdollistamalla määräyksen antamisen henkilölle hänen hallussaan tai hallinnassaan olevan yksilöidyn datan säilyttämisestä, kyseinen sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin, joiden avulla kyseinen henkilö voidaan velvoittaa turvaamaan mainitun datan eheys riittävän pituiseksi määräajaksi, joka on enintään 90 päivää, jotta sen toimivaltaiset viranomaiset voivat saada datan sisällön selvitettyksi. Sopimuspuoli voi myös säätää tämän määräajan pidentämisen mahdollisuudesta.

3. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin velvoittaakseen datan haltijan tai muun datan säilyttämisen varmistamiseen velvoitetun henkilön pitämään edellä mainitun menettelyn salassa sen lainsäädännön mukaiseksi määräajaksi.

4. Tässä artiklassa tarkoitettuihin toimivaltuuksiin ja menettelytapoihin sovelletaan 14 ja 15 artiklan määräyksiä.

17 artikla

Liikennetietojen säilyttämisen nopea varmistaminen ja osittainen luovutus

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy 16 artiklan mukaisesti säilytettäviä liikennetietoja koskeviin tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin:

a) varmistaakseen, että nämä liikennetiedot voidaan määrätä nopeasti säilytettäväksi riippumatta siitä, onko viestin siirrossa ollut mukana yksi tai useampi palveluntarjoaja; ja

b) varmistaakseen riittävien liikennetietojen nopean luovutuksen toimivaltaisille viranomaisilleen tai kyseisten viranomaisten nimeämälle henkilölle, jotta sopimuspuoli voi tunnistaa palveluntarjoajat ja polun, jota pitkin viesti on siirretty.

2. Tässä artiklassa tarkoitettuihin toimivaltuuksiin ja menettelytapoihin sovelletaan 14 ja 15 artiklan määräyksiä.

3 osasto

Esittämismääräys

18 artikla

Esittämismääräys

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet määrätä:

a) kyseisen sopimusvaltion alueella oleva henkilö esittämään hallussaan tai hallinnassaan oleva yksilöity data, joka on tallennettu tietojärjestelmään tai tietovälineeseen; ja

b) kyseisen sopimusvaltion alueella palveluita tarjoava palveluntarjoaja esittämään palveluiden tilaajia koskevia tietoja, jotka ovat kyseisen palveluntarjoajan hallussa tai hallinnassa.

2. Tässä artiklassa tarkoitettuihin toimivaltuuksiin ja menettelytapoihin sovelletaan 14 ja 15 artiklan määräyksiä.

3. Tätä artiklaa sovellettaessa "tilaajia koskevilla tiedoilla" tarkoitetaan kaikkia palveluntarjoajan tarjoamien palveluiden tilaajia koskevia tietoja, jotka eivät ole liikennetietoja tai viestin sisältöä koskevia tietoja, ja joita palveluntarjoaja säilyttää tietojärjestelmään tallennettuina tai missä tahansa muussa muodossa, ja joista ilmenevät:

- a) käytetyn viestintäpalvelun tyyppi, sitä koskevat tekniset järjestelyt ja palvelun kesto;
- b) tilaajan henkilöllisyys, posti- tai käyntiosoite, puhelinnumero ja muut yhteystiedot sekä laskutus- ja maksutiedot, jotka perustuvat palvelusopimukseen tai -järjestelyyn;
- c) muut viestintälaitteiden sijaintipaikkaa koskevat tiedot, jotka perustuvat palvelusopimukseen tai -järjestelyyn.

4 osasto

Tallennettuun dataan kohdistuva etsintä ja takavarikko

19 artikla

Tallennettuun dataan kohdistuva etsintä ja takavarikko

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen omalla alueellaan valtuudet suorittaa etsintä, joka kohdistuu:

- a) tietojärjestelmään tai sen osaan ja niihin tallennettuun dataan; ja
- b) datan tallentamiseen soveltuvaan tietovälineeseen, tai muulla vastaavalla tavalla hankkia pääsy mainittuihin järjestelmään, järjestelmän osaan, dataan ja tietovälineeseen.

2. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin varmistaakseen, että sen viranomaiset, jotka ovat suorittaneet tiettyyn tietojärjestelmään tai sen osaan kohdistuvan etsinnän tai muulla vastaavalla tavalla hankkineet pääsyn niihin 1 kappaleen a kohdan mukaisesti, voivat nopeasti laajentaa etsinnän tai muulla tavoin tapahtuvan pääsyn hankinnan myös toiseen tietojärjestelmään, silloin kun kyseisillä viranomaisilla on syytä uskoa, että etsinnän kohteena oleva data on tallennettu toiseen kyseisen sopimuspuolen alueella olevaan tietojärjestelmään tai sen osaan, ja tämä data on laillisesti saatavilla ensin mainitun järjestelmän avulla.

3. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet takavarikoida tai muulla vastaavalla tavalla turvata 1 ja 2 kappaleen mukaisen etsinnän kohteena oleva data. Näihin toimenpiteisiin sisältyy valtuus:

- a) takavarikoida tai muulla vastaavalla tavalla turvata tietojärjestelmä tai sen osa tai tietoväline;
- b) tehdä ja säilyttää kopio takavarikoidusta datasta;
- c) turvata merkityksellisen tallennetun datan eheys;

d) estää pääsy tietojärjestelmästä etsinnän kohteena olevaan dataan tai poistaa se järjestelmästä.

4. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet määrätä henkilö, jolla on tietoa tietojärjestelmän toiminnasta tai siihen sisältyvän datan suojaamiseen sovelletuista menetelmistä, esittämään tarvittavat tiedot, siinä määrin kuin se katsotaan kohtuulliseksi, jotta ne voivat ryhtyä tämän artiklan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

5. Tässä artiklassa tarkoitettuihin toimivaltuuksiin ja menettelytapoihin sovelletaan 14 ja 15 artiklan määräyksiä.

5 osasto

Tiedon hankkiminen datasta reaaliajassa

20 artikla

Tiedon hankkiminen liikennetiedoista reaaliajassa

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet:

a) hankkia tai tallentaa kyseisen sopimuspuolen alueella teknisin keinoin, ja

b) velvoittaa palveluntarjoaja sen olemassa olevan teknisen valmiuden puitteissa:

i) hankkimaan tai tallentamaan kyseisen sopimuspuolen alueella teknisin keinoin; tai

ii) toimimaan yhteistyössä toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja avustamaan niitä, kun nämä hankkivat tai tallentavat,

reaaliajassa tietoja liikennetiedoista, jotka liittyvät yksilöityjen viestien siirtämiseen tietojärjestelmän avulla kyseisen sopimuspuolen alueella.

2. Mikäli sopimuspuoli ei voi kansallisen oikeusjärjestelmänsä vakiintuneiden periaatteiden johdosta ryhtyä 1 kappaleen a kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, se voi ryhtyä tarvittaviin vaihtoehtoisin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin varmistaakseen alueellaan lähetettyihin yksilöityihin viesteihin liittyvien tietojen hankkimisen tai tallentamisen reaaliajassa kyseisen sopimuspuolen alueella teknisin keinoin.

3. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin velvoittaakseen palveluntarjoajan pitämään salassa tämän artiklan mukaisten toimivaltuuksien käytön ja niihin liittyvät tiedot.

4. Tässä artiklassa tarkoitettuihin toimivaltuuksiin ja menettelytapoihin sovelletaan 14 ja 15 artiklan määräyksiä.

21 artikla

Tiedon hankkiminen viestin sisällöstä

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tiettyjen kansallisen lainsäädäntönsä määrittämien törkeiden rikosten osalta tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet:

a) hankkia tai tallentaa kyseisen sopimuspuolen alueella teknisin keinoin, ja

b) velvoittaa palveluntarjoaja sen olemassa olevan teknisen valmiuden puitteissa:

i) hankkimaan tai tallentamaan kyseisen sopimuspuolen alueella teknisin keinoin; tai

ii) toimimaan yhteistyössä toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja avustamaan niitä, kun nämä hankkivat tai tallentavat,

reaaliajassa tietoja sopimusvaltion alueella tietojärjestelmän avulla siirrettyjen yksilöityjen viestien sisällöstä.

2. Mikäli sopimuspuoli ei voi kansallisen oikeusjärjestelmänsä vakiintuneiden periaatteiden johdosta ryhtyä 1 kappaleen a kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, se voi ryhtyä tarvittaviin vaihtoehtoisiin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin varmistaakseen alueellaan teknisin keinoin siirrettyjen yksilöityjen viestien sisältöä koskevien tietojen reaaliaikaisen hankkimisen tai tallentamisen.

3. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin velvoittaakseen palveluntarjoajan pitämään salassa tämän artiklan mukaisten toimivaltuuksien käytön ja niihin liittyvät tiedot.

4. Tässä artiklassa tarkoitettuihin toimivaltuuksiin ja menettelytapoihin sovelletaan 14 ja 15 artiklan määräyksiä.

3 jakso

Lainkäyttövalta

22 artikla

Lainkäyttövalta

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin ulottaakseen lainkäyttövaltansa tämän yleissopimuksen 2–11 artiklan mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin tekoihin silloin kun:

a) rikos on tehty sen alueella; tai

b) rikos on tehty sen lippua käyttävässä aluksessa; tai

c) rikos on tehty sen lakien mukaisesti rekisteröidyssä ilma-aluksessa; tai

d) rikosentekijä on sen kansalainen, jos rikos on rangaistava myös tekopaikan lain mukaan, tai kun rikos on tehty millekään valtiolle kuulumattomalla alueella.

2. Kukin sopimuspuoli voi tehdä varauman, jonka mukaan se ei sovelle tai soveltaa ainoastaan tiettyihin tapauksiin tai tietyin edellytyksin tämän artiklan 1 kappaleen b—d kohtia tai johonkin niistä sisältäviä lainkäyttövaltaa koskevia määräyksiä.

3. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin ulottaakseen lainkäyttövaltansa tämän yleissopimuksen 24 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuihin rikoksiin silloin kun epäilty rikoksentekijä tavataan sen alueella eikä se rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan pyynnön saatuaan luovuta häntä toiselle sopimuspuolelle pelkästään hänen kansalaisuutensa perusteella.

4. Tämä yleissopimus ei sulje pois kansallisen lainsäädännön mukaisesti harjoitettua rikosoikeudellista lainkäyttövaltaa.

5. Jos useampi sopimuspuoli ilmoittaa aikomuksestaan käyttää lainkäyttövaltaansa tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi teoksi säädetyn väitetyn rikoksen osalta, asianomaiset sopimuspuolet neuvottelevat keskenään, jos se on tarkoituksenmukaista, ratkaistakseen mikä lainkäyttöpaikka soveltuu parhaiten syytetoimia varten.

III LUKU

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ1 jakso

Yleiset periaatteet

1 osasto

Kansainvälistä yhteistyötä koskevat yleiset periaatteet

23 artikla

Kansainvälistä yhteistyötä koskevat yleiset periaatteet

Sopimuspuolet toimivat keskenään yhteistyössä tämän luvun määräysten mukaisesti sekä soveltamalla asiaan liittyviä kansainvälistä rikosoikeudellista yhteistyötä koskevia kansainvälisiä asiakirjoja, yhtenäisiä tai vastavuoroisia lainsäädäntöjärjestelyjä ja kansallista lainsäädäntöä mahdollisimman laajasti tietojärjestelmiin ja dataan liittyviä rikoksia koskevaan tutkintaan ja oikeudenkäyntiin tai rikokseen liittyvän sähköisessä muodossa olevan todistusaineiston keräämiseen.

2 osasto

Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat periaatteet

24 artikla

Rikoksen johdosta tapahtuva luovuttaminen

1. a) Tätä artiklaa sovelletaan sopimuspuolten väliseen tämän yleissopimuksen 2—11 artiklan mukaisesti rangaistavaksi säädetyn rikoksen johdosta tapahtuvaan luovuttamiseen, edellyttäen, että nämä rikokset ovat molempien sopimuspuolten lainsäädännön mukaisesti rangaistavia tekoja, joista säädetty enimmäisrangaistus on vähintään yksi vuosi vankeutta taikka ankarampi rangaistus.

b) Mikäli kahden tai useamman sopimuspuolen välisen yhtenäisen tai vastavuoroisen lainsäädäntöjärjestelyn tai rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan sopimuksen perusteella, myös rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen (ETS 24) perusteella sovellettava enimmäisrangaistus poikkeaa edellä mainitusta, sovelletaan kyseisen järjestelyn tai sopimuksen mukaista enimmäisrangaistusta.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen rikosten katsotaan sisältyvän sopimuspuolten välillä voimassa oleviin rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeviin sopimuksiin rikoksina, joiden johdosta rikoksenteikijä voidaan luovuttaa. Sopimuspuolet sitoutuvat sisällyttämään nämä rikokset niiden välillä myöhemmin tehtäviin rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeviin sopimuksiin rikoksina, joiden johdosta rikoksenteikijä voidaan luovuttaa.

3. Jos sopimuspuoli, joka asettaa rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen ehdoksi sitä koskevan sopimuksen olemassaolon, saa luovutuspyynnön sellaiselta sopimuspuolelta, jonka kanssa sillä ei ole rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevaa sopimusta, se voi pitää tätä yleissopimusta luovuttamisen oikeusperustana tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen rikosten osalta.

4. Sopimuspuolet, jotka eivät aseta rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen ehdoksi sitä koskevan sopimuksen olemassaoloa, katsovat tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen rikokset keskinäisissä suhteissaan rikoksiksi, joiden johdosta rikoksenteikijä voidaan luovuttaa.

5. Rikoksen johdosta tapahtuvaan luovuttamiseen sovelletaan luovutuspyynnön vastaanottavan sopimuspuolen lainsäädännön tai sovellettavan rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan sopimuksen asettamia ehtoja, mukaan luettuna perusteet, joilla pyynnön vastaanottava sopimuspuoli voi kieltäytyä luovuttamisesta.

6. Jos tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen rikosten johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta kieltäytyään pelkästään pyynnön kohteena olevan henkilön kansalaisuuden perusteella, tai koska pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli katsoo, että sillä on rikokseen nähden lainkäyttövalta, pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli saattaa tapauksen pyynnön esittäneen sopimuspuolen pyynnöstä toimivaltaisten viranomaistensa käsiteltäväksi syytetoimia varten, ja ilmoittaa käsittelyn lopputuloksesta pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle kohtuullisessa ajassa. Kyseiset viranomaiset antavat päätöksensä ja suorittavat rikostutkinnan ja oikeudenkäynnin samalla tavalla kuin minkä tahansa vastaavan rikoksen osalta asianomaisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti.

7. a) Allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa kukin sopimuspuoli toimittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille kunkin sellaisen viranomaisen nimen ja osoitteen, joka on vastuussa rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien pyyntöjen vastaanottamisesta tai rikoksenteikijän väliaikaisesta pidätyksestä silloin, kun sopimuspuolten välillä ei ole sovellettavaa sopimusta.

b) Euroopan neuvoston pääsihteerin laatii ja päivittää rekisterin sopimuspuolten nimeämistä viranomaisista. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että rekisterin sisältämät tiedot ovat aina ajan tasalla.

3 osasto

Keskinäistä oikeusapua koskevat yleiset periaatteet

25 artikla

Keskinäistä oikeusapua koskevat yleiset periaatteet

1. Sopimuspuolet antavat toisilleen mahdollisimman laajaa oikeusapua tietojärjestelmiin ja dataan liittyvien rikosten tutkintaa ja niitä koskevia oikeudenkäyntejä varten, tai rikokseen liittyvän sähköisessä muodossa olevan todistusaineiston keräämiseen.
2. Kukin sopimuspuoli ryhtyy myös tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin noudattaakseen 27–35 artiklan mukaisia velvoitteitaan.
3. Kukin sopimuspuoli voi kiireellisissä tapauksissa esittää keskinäistä oikeusapua tai siihen liittyviä viestejä koskevan pyynnön nopeutettua viestintäkeinoa käyttäen, mukaan luettuna telefax tai sähköposti, siinä määrin kuin tällaiset keinot mahdollistavat turvallisen viestinnän ja viestin oikeaperäisyyden varmistamisen (mukaan luettuna tarvittaessa salauksen käyttö), ja lähettää sen jälkeen muodollisen vahvistuksen, jos pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli sitä edellyttää. Pynnön vastaanottanut sopimuspuoli hyväksyy tällaisen pyynnön ja vastaa siihen jotakin nopeutettua viestintäkeinoa käyttäen.
4. Jollei tämän osan artikloissa nimenomaisesti toisin määrätä, keskinäiseen oikeusapuun sovelletaan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännön tai sovellettavan keskinäistä oikeusapua koskevan sopimuksen asettamia ehtoja, mukaan luettuna perusteet, joilla pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli voi kieltäytyä yhteistyöstä. Pynnön vastaanottanut sopimuspuoli ei käytä oikeuttaan kieltäytyä antamasta 2–11 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin liittyvää keskinäistä oikeusapua pelkästään sillä perusteella, että pyyntö koskee rikosta, jota se pitää verorikoksena.
5. Mikäli pyynnön vastaanottaneella sopimuspuolella on tämän osan määräysten mukaisesti oikeus asettaa keskinäisen oikeusavun ehdoksi kaksoisrangaistavuus, tämän ehdon katsotaan täyttyvän, jos pyynnön kohteena olevan rikoksen perustana oleva toiminta on sen lainsäädännön mukaisesti rikos, riippumatta siitä, luokitellaanko kyseinen rikos sen lainsäädännössä samalla tavalla tai onko siinä käytetty rikosnimike sama kuin pyynnön esittäneen sopimuspuolen lainsäädännössä.

26 artikla

Tietojen antaminen omasta aloitteesta

1. Sopimuspuoli voi välittää lainsäädäntönsä asettamissa rajoissa ja ilman ennakkopyyntöä toiselle sopimuspuolelle tietoja, jotka se on saanut suorittamansa rikostutkinnan puitteissa, jos se katsoo, että näiden tietojen luovuttaminen voisi auttaa vastaanottavaa sopimuspuolta tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi säädettyä tekoa koskevan rikostutkinnan tai oikeudenkäynnin aloittamisessa tai suorittamisessa, tai voisi johtaa kyseisen sopimuspuolen esittämään tämän osan määräysten mukaisen yhteistyöpyynnön.
2. Ennen edellä tarkoitettujen tietojen antamista tiedot antava sopimuspuoli voi pyytää, että tiedot pidetään salassa tai että niitä käytetään tiettyjen ehtojen mukaisesti. Jos tiedot vastaanottava sopimuspuoli ei voi noudattaa pyyntöä, se ilmoittaa tästä tiedot antavalle sopimuspuolelle, joka sitten päättää antaako se tiedot siitä huolimatta. Jos tiedot vastaanottava sopimuspuoli hyväksyy tiedot annettujen ehtojen mukaisesti, ne sitovat sitä.

4 osasto

Keskinäistä oikeusapua koskeviin pyyntöihin sovellettavat menettelytavat silloin kun niihin ei ole sovellettavissa kansainvälistä sopimusta

27 artikla

Keskinäistä oikeusapua koskeviin pyyntöihin sovellettavat menettelytavat silloin kun niihin ei ole sovellettavissa kansainvälistä sopimusta

1. Tämän artiklan 2—9 kappaleen määräyksiä sovelletaan, jos pyynnön esittäneen sopimuspuolen ja pyynnön vastaanottaneiden sopimuspuolten välillä ei ole voimassa keskinäistä oikeusapua koskevaa sopimusta tai yhtenäistä tai vastavuoroista lainsäädäntöjärjestelyä. Tämän artiklan määräyksiä ei sovelleta, jos sellainen sopimus tai järjestely on olemassa, jolleivät sopimuspuolet sovi joidenkin tai kaikkien tämän artiklan määräysten soveltamisesta kyseisen sopimuksen tai järjestelyn sijaan.

2. a) Kukin sopimuspuoli nimeää keskusviranomaisen tai useamman keskusviranomaisen, jotka ovat vastuussa keskinäistä oikeusapua koskevien pyyntöjen lähettämisestä ja niihin vastaamisesta, pyyntöjen täytäntöönpanosta tai niiden välittämisestä täytäntöönpanosta vastaaville toimivaltaisille viranomaisille;

b) Keskusviranomaiset ovat suoraan yhteydessä toisiinsa;

c) Allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa, kukin sopimuspuoli toimittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille tämän kappaleen mukaisesti nimettyjen viranomaisten nimet ja osoitteet;

d) Euroopan neuvoston pääsihteeri laatii ja päivittää rekisterin sopimuspuolten nimeämistä keskusviranomaisista. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että rekisterin sisältämät tiedot ovat aina ajan tasalla.

3. Tämän artiklan mukaiset keskinäistä oikeusapua koskevat pyynnöt pannaan täytäntöön pyynnön esittäneen sopimuspuolen täsmentämien menettelytapojen mukaisesti, jolleivät ne ole pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännön vastaisia.

4. Pynnön vastaanottanut sopimuspuoli voi kieltäytyä antamasta oikeusapua 25 artiklan 4 kappaleessa määrättyjen perusteiden lisäksi seuraavin perustein:

a) jos pyyntö koskee rikosta, jota pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli pitää poliittisena rikoksena tai poliittiseen rikokseen liittyvänä rikoksena;

b) jos se katsoo, että pyynnön täytäntöönpano todennäköisesti vaarantaisi sen suvereniteetin, turvallisuuden, oikeusjärjestyksen perusteet tai muita merkittäviä etuja.

5. Pynnön vastaanottanut sopimuspuoli voi lykätä pyynnön johdosta toteutettavia toimenpiteitä, jos näistä toimenpiteistä olisi haittaa kyseisen sopimuspuolen viranomaisten suorittamalle rikostutkinnalle tai rikosoikeudenkäynnille.

6. Ennen kuin pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli kieltäytyy antamasta apua tai lykkää sitä, se harkitsee tarvittaessa, neuvoteltuaan pyynnön esittäneen sopimuspuolen kanssa, voidaanko pyyntöön suostua osittain tai tarpeellisiksi katsotuin ehdoin.

7. Pynnön vastaanottanut sopimuspuoli ilmoittaa viipymättä pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle oikeusapua koskevan pyynnön täytäntöönpanon lopputuloksesta. Oikeusavun

antamisesta kieltäytyminen tai sen lykkääminen on perusteltava. Sopimuspuoli on velvollinen myös ilmoittamaan perusteista, joiden vuoksi oikeusavun antaminen on mahdotonta tai joiden johdosta se saattaa viivästyä olennaisesti.

8. Pyynnön esittänyt sopimuspuoli voi pyytää, että pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli pitää salassa tämän luvun määräysten mukaisesti esitetyn pyynnön sekä sen kohteen, paitsi siinä määrin kuin se on tarpeen pyynnön täytäntöönpanoa varten. Jos pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli ei voi noudattaa salassapitopyyntöä, se ilmoittaa tästä viipymättä pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle, joka sitten päättää tulisiko pyyntö siitä huolimatta panna täytäntöön.

9. a) Kiireellisissä tapauksissa keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön esittävän sopimuspuolen oikeusviranomaiset voivat toimittaa pyynnön tai siihen liittyvän viestin suoraan pyynnön vastaanottavan sopimuspuolen vastaaville viranomaisille. Tällaisessa tapauksessa pyynnöstä lähetetään samalla jäljennös pyynnön vastaanottavan sopimuspuolen keskusviranomaiselle pyynnön esittävän sopimuspuolen keskusviranomaisen välityksellä.

b) Tämän kappaleen mukainen pyyntö tai viesti voidaan lähettää Kansainvälisen rikospoliisijärjestön (Interpol) välityksellä.

c) Jos pyyntö tehdään tämän artiklan a kohdan mukaisesti, eikä viranomainen ole toimivaltainen käsittelemään pyyntöä, se saattaa pyynnön toimivaltaisen kansallisen viranomaisen käsiteltäväksi ja ilmoittaa tästä suoraan pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle.

d) Pyynnön esittävän sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset voivat toimittaa tämän kappaleen mukaisesti lähetetyn pyynnön tai viestin, joka ei edellytä pakkotoimia, suoraan pyynnön vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltaisille viranomaisille.

e) Allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa kukin sopimuspuoli voi ilmoittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille, että tehokkuussyistä tämän kappaleen mukaiset pyynnot tulee osoittaa sen keskusviranomaiselle.

28 artikla

Tietojen salassapito ja käyttörajoitukset

1. Tämän artiklan määräyksiä sovelletaan, jos pyynnön esittäneen sopimuspuolen ja pyynnön vastaanottaneiden sopimuspuolten välillä ei ole voimassa keskinäistä oikeusapua koskevaa sopimusta tai yhtenäistä tai vastavuoroista lainsäädäntöjärjestelyä. Tämän artiklan määräyksiä ei sovelleta, jos sellainen sopimus tai järjestely on olemassa, jolleivät sopimuspuolet sovi joidenkin tai kaikkien tämän artiklan määräysten soveltamisesta kyseisen sopimuksen tai järjestelyn sijaan.

2. Pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli voi asettaa pyydettyjen tietojen tai aineiston antamisen ehdoksi, että:

a) tiedot pidetään salassa, jos keskinäistä oikeusapua koskevaan pyyntöön ei voitaisi vastata ilman tällaisen ehdon soveltamista, tai että

b) tietoja ei käytetä muuhun kuin pyynnössä mainittuun rikostutkintaan tai rikosoikeudenkäyntiin.

3. Jos pyynnön esittänyt sopimuspuoli ei voi noudattaa 2 kappaleessa tarkoitettua ehtoa, se ilmoittaa tästä viipymättä toiselle sopimuspuolelle, joka sitten päättää tulisiko tiedot kuitenkin antaa. Jos pyynnön esittänyt sopimuspuoli hyväksyy ehdon, tämä ehto sitoo sitä.

4. Sopimuspuoli, joka toimittaa tietoja tai aineistoa 2 kappaleessa tarkoitetulla ehdolla, voi pyytää toista sopimuspuolta selittämään tietojen tai aineiston käyttötarkoituksen tämän ehdon kannalta.

2 jakso

Erityiset määräykset

1 osasto

Väliaikaisia toimenpiteitä koskeva keskinäinen oikeusapu

29 artikla

Tallennetun datan säilyttämisen nopea varmistaminen

1. Sopimuspuoli voi pyytää toista sopimuspuolta määräämään tai muutoin varmistamaan nopeasti sellaisen tietojärjestelmän avulla tallennetun datan säilyttämisen, joka on jälkimmäisen sopimuspuolen alueella ja jonka osalta pyynnön esittänyt sopimuspuoli aikoo esittää keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön dataan kohdistuvaa etsintää tai muulla tavoin tapahtuvaa pääsyn hankkimista, takavarikkoa tai muuta turvaamistoimea taikka datan luovutusta varten.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen mukaisesti tehdyssä varmistamista koskevassa pyynnössä on mainittava:

a) varmistamista pyytävä viranomainen;

b) rikos, joka on tutkinnan tai oikeudenkäynnin kohteena, sekä lyhyt tiivistelmä asiaan liittyvistä tosiseikoista;

c) säilytettävä tallennettu data ja sen yhteys rikokseen;

d) saatavilla olevat tiedot tallennetun datan haltijasta tai tietojärjestelmän sijainnista;

e) säilyttämisen tarpeellisuus; ja

f) maininta siitä, että sopimuspuoli aikoo esittää keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön tallennettuun dataan kohdistuvaa etsintää tai muulla tavoin tapahtuvaa pääsyn hankkimista, takavarikkoa tai muuta turvaamistoimea taikka datan luovutusta varten.

3. Sopimuspuoli, joka vastaanottaa pyynnön toiselta sopimuspuolelta, ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaakseen nopeasti yksilöidyn datan säilyttämisen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti. Pyyntöön vastattaessa kaksoisrangaistavuutta ei pidetä tällaisen datan säilyttämisen varmistamisen ehtona.

4. Sopimuspuoli, joka pitää kaksoisrangaistavuutta tallennettuun dataan kohdistuvaa etsintää tai muulla tavoin tapahtuvaa pääsyn hankkimista, takavarikkoa tai muuta turvaamistoimea taikka datan luovutusta varten esitettyyn keskinäistä oikeusapua koskevaan pyyntöön vastaamisen ehtona, voi muiden kuin tämän yleissopimuksen 2–11 artiklan mukaisesti rangaistaviksi teoiksi säädettyjen rikosten osalta tehdä varauman, jonka mukaan se voi kieltäytyä vastaamasta tämän artiklan mukaiseen datan säilyttämisen varmistamista koskevaan pyyntöön silloin kun sillä on syytä uskoa, että datan luovutuksen ajankohtana kaksoisrangaistavuuden ehto ei täyty.

5. Muutoin datan säilyttämisen varmistamista koskevaan pyyntöön vastaamisesta voidaan kieltäytyä ainoastaan, jos:

a) pyyntö koskee rikosta, jota pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli pitää poliittisena rikoksena tai poliittiseen rikokseen liittyvänä rikoksena;

b) pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli katsoo, että pyynnön täytäntöönpano todennäköisesti vaarantaisi sen suvereniteetin, turvallisuuden, oikeusjärjestyksen perusteet tai muita oleellisia etuja.

6. Jos pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli uskoo, että datan säilyttämisen varmistamistoimi ei varmista sitä, että data on myöhemmin saatavilla, tai vaarantaa pyynnön esittäneen sopimuspuolen suorittaman rikostutkinnan salassapidon tai muutoin haittaa sitä, se ilmoittaa tästä viipymättä pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle, joka sitten päättää tulisiko pyyntö siitä huolimatta panna täytäntöön.

7. Sellaisen varmistamisen, joka toteutetaan vastauksena artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuun pyyntöön, tulee kestää vähintään kuusikymmentä päivää, jotta pyynnön esittänyt sopimuspuolella on mahdollisuus esittää tallennettuun dataan kohdistuvaa etsintää tai muulla tavoin tapahtuvaa pääsyn hankkimista, takavarikkoa tai muuta turvaamistoimea taikka datan luovutusta koskeva pyyntö. Tällaisen pyynnön vastaanottamisen jälkeen datan säilyttäminen varmistetaan edelleen, kunnes pyyntöä koskeva päätös on tehty.

30 artikla

Varmistettujen liikennetietojen nopea luovutus

1. Mikäli pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli havaitsee, pannessaan 29 artiklan mukaisesti esitetyn yksilöityä viestiä koskevien liikennetietojen säilyttämisen varmistamista koskevaa pyyntöä täytäntöön, että viestin siirtoon on ollut osallisena toisessa valtiossa oleva palveluntarjoaja, pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli luovuttaa pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle nopeasti riittävän määrän tietoja, joiden avulla palveluntarjoaja ja viestin siirtoon käytetty polku ovat tunnistettavissa.

2. Tämän artiklan mukaisesta liikennetietojen luovutuksesta voidaan pidättäytyä ainoastaan, jos:

a) pyyntö koskee rikosta, jota pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli pitää poliittisena rikoksena tai poliittiseen rikokseen liittyvänä rikoksena; tai

b) pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli katsoo, että pyynnön täytäntöönpano todennäköisesti vaarantaisi sen suvereniteetin, turvallisuuden, oikeusjärjestyksen perusteet tai muita oleellisia etuja.

2 osasto

Tutkintaan liittyviä toimivaltuuksia koskeva keskinäinen oikeusapu

31 artikla

Keskinäinen oikeusapu pääsyn hankkimisessa tallennettuun dataan

1. Sopimuspuoli voi pyytää toiselta sopimuspuolelta tämän alueella olevan tietojärjestelmän avulla tallennettuun dataan kohdistuvaa etsintää tai muulla tavoin tapahtuvaa pääsyn hankkimista, takavarikkoa tai muuta turvaamistoimea ja datan luovutusta, mukaan luettuna data, jonka säilyttäminen on varmistettu 29 artiklan mukaisesti.
2. Pyyntöön vastaanottanut sopimuspuoli vastaa pyyntöön soveltamalla 23 artiklassa tarkoitettuja kansainvälisiä asiakirjoja, järjestelyjä ja lainsäädäntöä, sekä muiden tämän luvun asiaan liittyvien määräysten mukaisesti.
3. Pyyntöön vastataan nopeutettua menettelyä noudattaen, jos:
  - a) on syytä uskoa, että asiaan liittyvän datan häviäminen tai muuttaminen on erityisen todennäköistä; tai
  - b) tämän artiklan 2 kappaleessa tarkoitetuissa sopimuksissa, järjestelyissä tai lainsäädännössä muutoin määrätään nopeutetusta yhteistyöstä.

32 artikla

Pääsyn hankkiminen tallennettuun dataan valtion rajojen yli suostumuksesta tai silloin kun data on julkista

Sopimuspuoli voi ilman toisen sopimuspuolen lupaa:

- a) hankkia pääsyn julkisesti saatavilla olevaan (avoin lähde) tallennettuun dataan riippumatta siitä missä data maantieteellisesti sijaitsee; tai
- b) hankkia pääsyn omalla alueellaan olevan tietojärjestelmän avulla toisen sopimuspuolen alueella sijaitsevaan tallennettuun dataan tai vastaanottaa tällaista dataa, jos ensin mainittu sopimuspuoli saa siihen sellaisen henkilön laillisesti ja vapaaehtoisesti annetun suostumuksen, jolla on laillinen oikeus luovuttaa data sopimuspuolelle tietojärjestelmän avulla.

33 artikla

Keskinäinen oikeusapu tiedon hankkimisessa liikennetiedoista reaaliajassa

1. Sopimuspuolet antavat toisilleen keskinäistä oikeusapua reaaliaikaiseksi tiedon hankkimiseksi sellaisista liikennetiedoista, jotka liittyvät niiden alueella tietojärjestelmän avulla siirrettyyn yksilöityyn viestiin. Jollei 2 kappaleen määräyksistä muuta johdu, tähän oikeusapuun sovelletaan kansallisen lainsäädännön mukaisia ehtoja ja menettelytapoja.
2. Kukin sopimuspuoli antaa edellä mainittua oikeusapua ainakin sellaisten rikosten osalta, joihin liittyen tietoa voitaisiin hankkia liikennetiedoista reaaliajassa vastaavassa kansallisessa tapauksessa.

34 artikla

Keskinäinen oikeusapu tiedon hankkimisessa viestin sisällöstä

Sopimuspuolet antavat toisilleen keskinäistä oikeusapua reaaliaikaiseksi tiedon hankkimiseksi tietojärjestelmän välityksellä siirrettyjen yksilöityjen viestien sisällöstä siinä määrin kuin se on niiden soveltamien sopimusten ja kansallisen lainsäädännön mukaan sallittua.

3 osasto

24-tuntinen jokapäiväinen verkosto

35 artikla

24-tuntinen jokapäiväinen verkosto

1. Kukin sopimuspuoli nimeää yhteyspisteen, joka on käytettävissä joka päivä 24 tuntia vuorokaudessa, sen varmistamiseksi, että oikeusapua voidaan antaa välittömästi tietojärjestelmiin ja datasiirtoon liittyvien rikosten tutkinnassa tai niitä koskevassa oikeudenkäynnissä tai rikokseen liittyvän sähköisessä muodossa olevan todistusaineiston keräämisessä. Tällaiseen oikeusapuun sisältyy seuraavissa toimenpiteissä avustaminen tai, jos se on sopimuspuolen lainsäädännön ja käytäntöjen mukaista, niiden suorittaminen:

a) teknisen avun antaminen;

b) datan säilyttämisen varmistaminen 29 ja 30 artiklan mukaisesti;

c) todisteiden kerääminen, oikeudellisten tietojen antaminen ja epäiltyjen paikantaminen.

2. a) Sopimuspuolen yhteyspisteellä tulee olla valmiudet viestintään toisen sopimuspuolen yhteyspisteen kanssa nopeutettua menettelyä noudattaen.

b) Jos sopimuspuolen nimeämä yhteyspiste ei ole kyseisen sopimuspuolen kansainvälisestä oikeusavusta tai rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta vastaavan viranomaisen tai viranomaisten osa, yhteyspisteen tulee varmistaa, että se pystyy koordinoimaan toimintaansa kyseisen viranomaisen tai viranomaisten kanssa nopeutettua menettelyä noudattaen.

3. Verkoston toiminnan helpottamiseksi kukin sopimuspuoli varmistaa, että sillä on käytettävissään koulutettua ja toimintavalmista henkilökuntaa.

IV LUKU

LOPPUMÄÄRÄYKSET

36 artikla

Allekirjoittaminen ja voimaantulo

1. Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten Euroopan neuvoston jäsenvaltioille ja sen ulkopuolisille valtioille, jotka ovat osallistuneet yleissopimuksen valmisteluun.

2. Tämä yleissopimus on ratifioitava tai hyväksyttävä. Ratifioimis- ja hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

3. Tämä yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona viisi valtiota, mukaan lukien kolme Euroopan neuvoston jäsenvaltiota, on ilmaissut suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi 1 ja 2 kappaleen määräysten mukaisesti.

4. Sellaisen allekirjoittajavaltion osalta, joka myöhemmin ilmaisee suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi, se tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona se on ilmaissut suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi 1 ja 2 kappaleen mukaisesti.

37 artikla

Yleissopimukseen liittyminen

1. Tämän yleissopimuksen voimaantulon jälkeen Euroopan neuvoston ministerikomitea, neuvoteltuaan yleissopimuksen sopimuspuolten kanssa ja saatuaan niiden yksimielisen suostumuksen, voi kutsua minkä tahansa Euroopan neuvoston ulkopuolisen valtion, joka ei ole osallistunut yleissopimuksen valmisteluun, liittymään yleissopimukseen. Tätä koskeva päätös tehdään Euroopan neuvoston perussäännön 20 artiklan d kohdan määräysten mukaisella äänten enemmistöllä sekä niiden sopimuspuolten edustajien yksimielisellä päätöksellä, joilla on oikeus kuulua ministerikomiteaan.

2. Yleissopimus tulee siihen tämän artiklan 1 kappaleen mukaisesti liittyvän valtion osalta voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona se on tallettanut liittymiskirjansa Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

38 artikla

Alueellinen soveltaminen

1. Valtio voi allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis tai liittymiskirjansa mainita alueen tai alueet, joihin yleissopimusta sovelletaan.

2. Sopimuspuoli voi milloin tahansa myöhemmin Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla selityksellä laajentaa tämän yleissopimuksen soveltamisen koskemaan muuta selityksessä mainittua aluetta. Yleissopimus tulee tällaisen alueen osalta voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona pääsihteeri on vastaanottanut selityksen.

3. Tämän artiklan kahden edeltävän kappaleen mukaisesti annettu selitys voidaan peruuttaa minkä tahansa selityksessä mainitun alueen osalta ilmoittamalla siitä Euroopan neuvoston pääsihteerille. Peruuttaminen tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

39 artikla

Yleissopimuksen vaikutukset

1. Tämän yleissopimuksen tarkoituksena on täydentää sopimuspuolten välillä sovellettavia monen tai kahdenvälisiä sopimuksia tai järjestelyitä, mukaan luettuna:

— Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva eurooppalainen yleissopimus, joka avattiin allekirjoittamista varten Strasbourgissa 13 päivänä joulukuuta 1957 (ETS No. 24);

— Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskeva eurooppalainen yleissopimus, joka avattiin allekirjoittamista varten Strasbourgissa 20 päivänä huhtikuuta 1959 (ETS No. 30);

— Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen lisäpöytäkirja, joka avattiin allekirjoittamista varten Strasbourgissa 17 päivänä maaliskuuta 1978 (ETS No. 99).

2. Jos kaksi sopimuspuolta tai useampi sopimuspuoli on jo tehnyt sopimuksen tähän yleissopimukseen sisältyvistä asioista tai on muutoin järjestänyt suhteensa näiden asioiden osalta, tai tekevät niin myöhemmin, niillä on oikeus soveltaa myös kyseistä sopimusta tai noudattaa suhteitaan koskevaa järjestelyä. Mikäli sopimuspuolet kuitenkin järjestävät suhteensa tähän yleissopimukseen sisältyvien asioiden osalta sen määräyksistä poikkeavalla tavalla, niiden on tehtävä järjestely siten, että se ei ole yleissopimuksen tavoitteiden ja periaatteiden vastainen.

3. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät vaikuta sopimuspuolen muihin oikeuksiin, rajoituksiin, velvoitteisiin ja vastuuseen.

40 artikla

Selitykset

Valtio voi allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa antaa Euroopan neuvoston pääsihteerille selityksen, jonka mukaan se käyttää hyväkseen oikeuttaan asettaa lisäehtoja 2 ja 3 artiklan, 6 artiklan 1 kappaleen b kohdan, 7 artiklan, 9 artiklan 3 kappaleen ja 27 artiklan 9 kappaleen e kohdan määräysten mukaisesti.

41 artikla

Liittovaltioita koskeva lauseke

1. Liittovaltio voi tehdä varauman, jonka mukaan se noudattaa II lukuun perustuvia velvoitteitaan niiden peruseriaatteiden mukaisesti, jotka koskevat kyseisen liittovaltion keskushallinnon ja osavaltioiden tai muiden vastaavien alueiden välisiä suhteita, edellyttäen kuitenkin, että kyseinen liittovaltio voi varaumasta huolimatta tehdä III luvun mukaista yhteistyötä.

2. Tehdessään tämän artiklan 1 kappaleen mukaisen varauman, liittovaltio ei saa soveltaa varaumansa ehtoja siten, että se jättää noudattamatta tai merkittävästi vähentää velvoitteitaan ryhtyä II luvun mukaisiin toimenpiteisiin. Liittovaltio yleensäkin varmistaa valmiuden laajaan ja tehokkaaseen lainvalvontaan II luvun mukaisten toimenpiteiden osalta.

3. Liittovaltion hallitus ilmoittaa osavaltioidensa tai muiden vastaavien alueidensa toimivaltaisille viranomaisille niistä tämän yleissopimuksen määräyksistä, joiden soveltaminen kuuluu kyseisten osavaltioiden tai alueiden toimivaltaan, sekä määräykset hyväksyvistä mielipiteestään, kannustaen niitä ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin määräysten täytäntöönpanoa varten.

42 artikla

Varaumat

Valtio voi allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa antaa Euroopan neuvoston pääsihteerille kirjallisen

selityksen, jonka mukaan se käyttää hyväkseen oikeuttaan tehdä 4 artiklan 2 kappaleen, 6 artiklan 3 kappaleen, 9 artiklan 4 kappaleen, 10 artiklan 3 kappaleen, 11 artiklan 3 kappaleen, 14 artiklan 3 kappaleen, 22 artiklan 2 kappaleen, 29 artiklan 4 kappaleen ja 41 artiklan 1 kappaleen mukaisia varaumia. Tähän yleissopimukseen ei saa tehdä muita varaumia.

43 artikla

Varaumiin voimassaolo ja peruuttaminen

1. Sopimuspuoli, joka on tehnyt varauman 42 artiklan mukaisesti, voi peruuttaa sen kokonaan tai osittain Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella. Peruuttaminen tulee voimaan sinä päivänä, jona pääsihteerin on vastaanottanut ilmoituksen. Jos ilmoituksessa mainitaan, että varauman peruuttaminen tulee voimaan ilmoituksessa mainittuna päivänä, ja kyseinen päivä on myöhempi kuin ilmoituksen vastaanottopäivä, peruuttaminen tulee voimaan ilmoituksessa mainittuna myöhempänä päivänä.

2. Sopimuspuoli, joka on tehnyt 42 artiklassa tarkoitetun varauman, peruuttaa varauman kokonaan tai osittain heti kun olosuhteet sen sallivat.

3. Pääsihteerin voi ajoittain tiedustella yhden tai useamman 42 artiklassa tarkoitetun varauman tehneiltä sopimuspuolilta mahdollisuuksista peruuttaa nämä varaukset.

44 artikla

Muutokset

1. Sopimuspuoli voi ehdottaa tähän yleissopimukseen muutoksia, ja Euroopan neuvoston pääsihteerin toimittaa muutosehdotukset Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, Euroopan neuvoston ulkopuolisille valtioille, jotka ovat osallistuneet tämän yleissopimuksen valmisteluun, sekä sellaisille valtioille, jotka ovat liittyneet tai jotka on kutsuttu liittymään tähän yleissopimukseen 37 artiklan määräysten mukaisesti.

2. Sopimuspuolen tekemä muutosehdotus annetaan tiedoksi Euroopan neuvoston rikosasiain yhteistyökomitealle (CDPC), joka antaa mielipiteensä muutosehdotuksesta ministerikomitealle.

3. Ministerikomitea käsittelee muutosehdotuksen ja CDPC:n mielipiteen ja voi hyväksyä muutoksen neuvoteltuaan ensin tämän yleissopimuksen sopimuspuolina olevien Euroopan neuvoston ulkopuolisten valtioiden kanssa.

4. Ministerikomitean tämän artiklan 3 kappaleen mukaisesti hyväksymän muutoksen teksti toimitetaan sopimuspuolille hyväksyttäväksi.

5. Tämän artiklan 3 kappaleen mukaisesti hyväksytty muutos tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun kaikki sopimuspuolet ovat ilmoittaneet pääsihteerille hyväksyneensä sen.

45 artikla

Riitojen ratkaisu

1. Euroopan neuvoston rikosasiain yhteistyökomitealle (CDPC) annetaan tietoa tämän yleissopimuksen tulkintaan ja soveltamiseen liittyvistä asioista.

2. Mikäli sopimuspuolten välille syntyy riita tämän yleissopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta, ne pyrkivät ratkaisemaan sen neuvotteluin tai muulla valitsemallaan rauhanomaisella keinolla, mukaan lukien riidan saattaminen CDPC:n, sopimuspuolia sitovan ratkaisun antavan välimiesoikeuden tai Kansainvälisen tuomioistuimen ratkaistavaksi riidan osapuolina olevien sopimuspuolten välisen sopimuksen mukaisesti.

46 artikla

Sopimuspuolten väliset neuvottelut

1. Sopimuspuolet neuvottelevat ajoittain ja tarpeen mukaan helpottaakseen:

a) tämän yleissopimuksentehokasta soveltamista ja täytäntöönpanoa, mukaan luettuna siihen liittyvien ongelmien toteaminen, sekä lieventääkseen tämän yleissopimuksen mukaisten selitysten ja varaumien vaikutuksia;

b) tietojenvaihtoa merkittävästä oikeudellisesta, poliittisesta tai teknologisesta kehityksestä, joka liittyy tietoverkkorikollisuuteen ja rikoksiin liittyvän sähköisessä muodossa olevan todistusaineiston keräämiseen;

c) yleissopimuksen mahdollisen täydentämisen tai muuttamisen käsittelyä.

2. Euroopan neuvoston rikosasiain yhteistyökomitealle (CDPC) annetaan ajoittain tietoa tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen neuvottelujen tuloksista.

3. CDPC helpottaa tarvittaessa 1 kappaleessa tarkoitettuja neuvotteluja ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin auttaakseen sopimuspuolia niiden pyrkimyksissä täydentää tai muuttaa yleissopimusta. Viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän yleissopimuksen voimaantulosta Euroopan neuvoston rikosasiain yhteistyökomitea (CDPC) tarkistaa yhteistyössä sopimuspuolten kanssa kaikki tämän yleissopimuksen määräykset ja suosittaa tarvittaessa niiden muuttamista.

4. Jollei Euroopan neuvosto vastaa 1 kappaleen määräysten täytäntöönpanon aiheuttamista kustannuksista, sopimuspuolet vastaavat niistä keskenään sopimallaan tavalla.

5. Euroopan neuvoston sihteeristö avustaa sopimuspuolia täyttämään tämän artiklan mukaiset velvoitteensa.

47 artikla

Irtisanominen

1. Sopimuspuoli voi milloin tahansa irtisanoa tämän yleissopimuksen Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella.

2. Irtisanominen tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona pääsihteerä on vastaanottanut ilmoituksen.

48 artikla

Ilmoitukset

Euroopan neuvoston pääsihteerä ilmoittaa Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, Euroopan neuvoston ulkopuolisille valtioille, jotka ovat osallistuneet tämän yleissopimuksen

valmisteluun, sekä sellaisille valtioille, jotka ovat liittyneet tai jotka on kutsuttu liittymään tähän yleissopimukseen:

- a) jokaisesta allekirjoituksesta;
- b) jokaisen ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tallettamisesta;
- c) jokaisesta tämän yleissopimuksen 36 ja 37 artiklan mukaisesta voimaantulopäivästä;
- d) jokaisesta 40 mukaisesta selityksestä, tai [41 tai] 42 artiklan mukaisesta varaumasta;
- e) jokaisesta muusta tähän yleissopimukseen liittyvästä toimesta, ilmoituksesta tai tiedonannosta.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Budapestissä 23 päivänä marraskuuta 2001 yhtenä englannin- ja ranskankielisenä alkuperäiskappaleena, jonka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, ja joka talletetaan Euroopan neuvoston arkistoon. Euroopan neuvoston pääsihteeri toimittaa sen oikeaksi todistetun jäljennöksen kullekin Euroopan neuvoston jäsenvaltiolle, Euroopan neuvoston ulkopuoliselle valtiolle, joka on osallistunut tämän yleissopimuksen valmisteluun, sekä sellaisille valtioille, jotka on kutsuttu liittymään siihen.